

Cives academici, dámy a pánové, vážené kolegyně a kolegové,

dostalo se mi velké cti zahájit slavnostní shromáždění, které se koná u příležitosti oslav 155. výročí založení Spolku českých lékařů.

Jsem ze srdce rád, že právě prostory staroslavného pražského Karolina se staly hlavním dějištěm oslav 155. výročí založení Spolku českých lékařů. Přítomnost mnohých významných českých odborníků, předsedy České lékařské společnosti J.E.Purkyně, předsedy Spolku českých lékařů, ředitele Ústavu dějin Univerzity Karlovy a dalších významných hostů na této slavnostní akci, jen dokládají obrovský význam 155 let starých událostí, které se v rozvoji české medicíny udály.

V tento den nejen vzpomínáme nejen na doby minulé, ale připomínáme si hodnoty, které Spolek představuje. Zakladatelé uložili spolku jako hlavní náplň práce především „vzájemné vzbuzování a oživování vědecké činnosti, a pěstování vědy lékařské vůbec“ a v souvislosti s tím „zdokonalování a používání českého jazyka v umění lékařském“. Z dnešního pohledu je zřejmé, jak prozíravé zakladatele sdružení s původním názvem Spolek lékařů českých mělo. První úkol by se dal dnes nejspíše označit jako pěstování vědeckých metod v medicíně a mezioborová výměna poznatků a zkušeností. Druhý úkol je tak dokonale formulován, že nepotřebuje žádné vysvětlení ani aktualizaci.

Jen dalším dokladem prozíravosti zakladatelů je skutečnost, že ve stejném roce, dokonce o několik málo měsíců dříve, než byl spolku udělen souhlas s činností osobním rozhodnutím císaře Františka Josefa I., začali vydávat i tiskový orgán – Časopis lékařů českých. Obě tyto instituce existovaly paralelně vedle sebe, jedna pracovala pro druhou a obě existují již 155 let. Nikdy nepřerušily svoji činnost, i když od roku 1949 je jejich organizační vztah zřetelně volnější, než byl na počátku existence.

Na první valné hromadě spolku byly vytyčeny čtyři hlavní úkoly. Zdůraznění sociálně gerontologických aspektů medicíny, které označujeme za sociální determinanty zdraví. Dále to bylo zdůraznění individuálního přístupu lékařů k nemocným, což v současnosti vnímáme jako podstatu personalizované medicíny. Tento osobní přístup k pacientovi zdůrazňoval Jan Evangelista Purkyně již v roce 1862 a také akcentoval myšlenku, že věda by měla být základem medicínské praxe. Čtvrtým pilířem bylo úzké propojení Spolku českých lékařů s Časopisem lékařů českých a jeho nepřetržité vydávání až do současnosti. Předsedové a členové výboru SČL jsou a v minulosti také bývali záštitou vzdělanosti naší medicínské obce.

Spolková činnost doprovázená vydáváním Časopisu lékařů českých umožnila vznik české nomenklatury a české odborné terminologie a na základě činnosti těchto institucí mohly vznikat i české kliniky a ústavy, kde byl následně pěstován český jazyk a česká terminologie. V jednadvacátém století, kdy jsme zahlceni množstvím informací, se může jevit spolková činnost již jako překonaná, ale není tomu tak. Před 155 lety vedlo pravidelné setkávání na půdě spolku k výměně zkušenosti a názorů v oblasti vědy a medicíny, ale i k přemýšlení nad otázkami celospolečenskými. Dnešní pravidelné přednáškové večery mohou být naopak využity k zastavení v běžném shonu, jako čas setkání s kolegy a známými. Žádná komunikační technika nemůže nahradit kontakt člověka s člověkem a vzájemnou diskusi a tato setkávání umožňují nadto i velmi cennou diskusi mezigenerační mezi uznávanými a zkušenými odborníky a začínajícími lékaři nebo mediky. Proto Spolku českých lékařů chci popřát minimálně 155 dalších úspěšných

let v české medicíně a zdravotnictví.

Odkaz, kteří nám naši předchůdci zanechali, a který si dnes v tuto slavnostní chvíli připomínáme je nejen pro mne, ale myslím pro nás všechny závazný.

A proto mi dovoluje jen pár slov k událostem posledního období, které se náš všech bytostně dotýkají.

Dnes je den, který nás nutí připomenout si význam naší práce pro společnost a rozvíjet ji i nadále tak, aby neztratil svůj původní význam. Žijeme v hektickém období, které se část společnosti snaží využít k tomu, aby společnost názorově rozdělovala a podněcovala k nenávisti. Ale chci věřit tomu, že většina naší společnosti stojí i nadále o svobodu, demokracii a akademickou a občanskou diskuzi.

Děkuji Vám všem, kteří jste se v minulých měsících aktivně zapojili do akcí a diskuzí, které se týkaly podpory vzdělávání našeho národa a tolik potřebného navýšení financí nejen pro vysoké školství. Vždyť to, co se dělo a děje při neustálém dohadování o financování školství a zdravotnictví je naprosto ostudné a může závažně zasáhnout do úrovně vzdělanosti našeho národa v budoucnosti. Musíme mít proto na paměti, že jde také o budoucnost české vědy a vzdělání, že jde o naše děti a vnuky.

Děkuji Vám za pozornost.

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque eveniat.